

Het geconsolideerde enig document (update juli 2024)

1. Naam/Namen

Vlaamse landwijn

2. Type geografische aanduiding

BGA – Beschermd geografische aanduiding

3. Categorieën van wijnbouwproducten

1. wijn

4. Een beschrijving van de wijn (zijn belangrijkste analytische en organoleptische kenmerken):

a) Belangrijkste analytische eigenschappen:

Het minimum natuurlijk alcohol-volumegehalte moet 8 % vol bereiken.
Het effectieve alcohol-volumegehalte moet minstens 8.5 % vol bedragen.
Het totale alcohol-volumegehalte mag niet lager zijn dan 9 % vol.

De totale zuurtegraad in g H₂SO₄/l (totaalgehalte aan zuren) moet ten minste 3,5 gram per liter uitgedrukt in wijnsteenzuur bedragen.

Analytische parameters die niet zijn opgenomen onder deze rubriek voldoen aan de grenswaarden die zijn vastgesteld in de EU-wetgeving.

b) Belangrijkste organoleptische eigenschappen:

Witte wijnen : fijn, elegant, fruitig of bloemig, soms wat mineraal aroma. Meer finesse dan kracht . Mooie gestructureerde aciditeit en gekenmerkt door een niet al te hoog alcoholgehalte (11 à 12 % vol). Houtlagering kan voor bepaalde wijnen een toegevoegde waarde zijn.

Dit geldt ook voor de rosé-wijnen.

Rode wijnen: een fruitige, frisse stijl. Het zijn wijnen die de karakteristieken van "alle" noordelijke rode wijnen in zich dragen. Afhankelijk van het ras en de jaargang is er toch sprake van de aanwezigheid van een tanninestructuur. Houtlagering wordt vaker gebruikt. Alcoholgehalte niet zeer hoog (11-12,5 % vol). Ze worden best niet al te warm geschonken (15 à 17°C).

Het organoleptisch onderzoek wordt uitgevoerd door de Erkenningscommissie en heeft betrekking op kleur, klaarheid, reuk, geur en smaak. Een minimum aantal punten moet worden behaald voor erkenning tot de oorsprongsbenaming. Alleen wijnen die voldoen aan de analytische eigenschappen worden aan een organoleptisch onderzoek onderworpen. De werking van de Erkenningscommissie is vastgelegd in een intern reglement.

5. De wijnbereidingsprocedés

c) De specifieke bij de productie van de wijn gebruikte oenologische procedés, alsmede de betrokken beperkingen bij de productie van de wijn:

Verrijking

Voor de verse druiven, het gedeeltelijk gegiste druivenmost of de jonge nog gistende wijn, en uitsluitend op het wijnbouwbedrijf, mag een verhoging van het natuurlijk alcohol-volumegehalte met maximaal 3% vol geschieden door toevoeging van saccharose, geconcentreerde druivenmost of gerectificeerde geconcentreerde druivenmost, zonder dat door deze verhoging het totale alcoholvolumegehalte tot meer dan 13,5% vol wordt bereikt.

Ontzuring

De verse druiven, het gedeeltelijk gegiste druivenmost of de jonge nog gistende wijn mag worden ontzuurd, uitsluitend op het wijnbouwbedrijf. Wijn mag slechts chemisch worden ontzuurd tot een maximum van 1 g per liter, uitgedrukt in wijnsteenzuur.

Aanzuring

In geval van uitzonderlijke klimatologische omstandigheden is aanzuren toegelaten tot een maximum van 2,5 g/l uitgedrukt in wijnsteenzuur, mits voorafgaande toestemming van de vzw Belgische Wijnbouwers. De vzw Belgische Wijnbouwers zal in dit geval instaan voor het informeren van de betrokken wijnbouwers, alsook de bevoegde autoriteiten.

d) De maximumopbrengst per hectare:

De gemiddelde maximale opbrengst is beperkt tot 90 hl/ha.

6. De afbakening van het betrokken geografische gebied:

De voor de productie van "Vlaamse landwijn" afgebakende zone bevindt zich in wijnbouwzone A in Vlaanderen, namelijk:

- De kuststreek: de gemeenten De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Middelkerke, Oostende, Bredene, De Haan, Blankenberge, Knokke-Heist;
- De Westhoek: de gemeenten Alveringem, Diksmuide, Heuvelland, Houthulst, Ieper, Koekelare, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Lo-Reninge, Mesen, Poperinge, Staden, Veurne, Vleteren en Zonnebeke;
- Brugge en Ommeland: de gemeenten Ardoosie, Beernem, Brugge, Damme, Gistel, Ichtegem, Jabbeke, Lichtervelde, Oostkamp, Oudenburg, Pittem, Ruiselede, Tielt, Torhout, Wingene, Zedelgem en Zuienkerke;
- De Leiestreek: de gemeenten Anzegem, Avelgem, De Pinte, Deerlijk, Deinze, Dentergem, Harelbeke, Hooglede, Ingelmunster, Izegem Kortrijk, Kuurne, Ledegem, Lendelede, Menen, Meulebeke, Moorslede, Nazareth, Oostrozebeke, Roeselare, Sint-Martens-Latem, Spiere-Helkijn, Waregem, Wervik, Wevelgem, Wielsbeke, Zulte en Zwevegem;

- Het Meetjesland: de gemeenten Aalter, Assenede, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Knesselare, Lovendegem, Maldegem, Nevele, Sint-Laureins, Waarschoot, Zelzate en Zomergem;

- De Vlaamse Ardennen: de gemeenten Brakel, Gavere, Geraardsbergen, Herzele, Horebeke, Kluisbergen, Kruishoutem, Lierde, Maarkedal, Oosterzele, Oudenaarde, Ronse, Sint-Lievens-Houtem, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem en Zwalm;

- De Schelde- en Denderstreek: de gemeenten Aalst, Aartselaar, Berlare, Boom, Bornem, Buggenhout, Denderleeuw, Dendermonde, Destelbergen, Erpe-Mere, Gent, Haaltert, Hamme, Hemiksem, Laarne, Lebbeke, Lede, Melle, Merelbeke, Niel, Ninove, Puurs, Rumst, Schelle, Sint-Amands, Wetteren, Wichelen, Willebroek en Zele;

- Het Waasland: de gemeenten Beveren, Kruibeke, Lochristi, Lokeren, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse, Waasmunster en Wachtebeke;

- Het Pajottenland en Zennevallei: de gemeenten Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Kraainem, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Merchtem, Meise, Opwijk, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Wemmel;

- De Dijlevallei: de gemeenten Bertem, Boortmeerbeek, Duffel, Grimbergen, Haacht, Herent, Hoeilaart, Huldenberg, Kampenhout, Kapelle Op Den Bos, Keerbergen, Kortenberg, Londerzeel, Mechelen, Oud-Heverlee, Overijse, Sint-Katelijne-Waver, Steenokkerzeel, Tervuren, Machelen, Vilvoorde, Wezembeek-Oppeem, Zaventem en Zemst;

- Antwerpen en de Antwerpse Kempen: de gemeenten Antwerpen, Arendonk, Baarle-Hertog, Balen, Beerse, Berlaar, Boechout, Bonheiden, Borsbeek, Brasschaat, Brecht, Dessel, Edegem, Essen, Geel, Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hoogstraten, Hove, Hulshout, Kalmthout, Kapellen, Kasterlee, Kontich, Laakdal, Lier, Lille, Lint, Malle, Meerhout, Merksplas, Mol, Mortsel, Nijlen, Olen Oud-Turnhout, Putte, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Schilde, Schoten, Stabroek, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven, Zoersel en Zwijndrecht;

- De Limburgse Kempen: de gemeenten Bocholt, Bree, Ham, Hamont-Achel, Hasselt, Hechtel-Eksel, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt, Opglabbeek, Overpelt, Peer, Tessenderlo en Zutendaal;

- De Mijnstreek: de gemeenten As, Beringen, Genk, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren en Zonhoven;

- Het Maasland: de gemeenten Dilsen-Stokkem, Kinrooi, Lanaken, Maaseik, Maasmechelen en Neeroeteren;

- De Voerstreek: de gemeente Voeren;

- De Oost-Brabantse Heuvelstreek: de gemeenten Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Bierbeek, Boutersem, Diest, Geetbets, Glabbeek, Halen, Hoegaarden, Holsbeek, Kortenaeken, Landen, Leuven, Linter, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw;

- De Zuid-Limburgse Fruitstreek: de gemeenten Alken, Bilzen, Borgloon, Diepenbeek, Gingelom, Heers, Herk-De-Stad, Herstappe, Hoeselt, Kortesseem, Nieuwerkerken, Riemst, Sint-Truiden, Tongeren en Wellen.

7. Het wijndruivenras of de wijndruivenrassen waarvan de wijn is verkregen:

Alle wijnstokrassen behorende tot de soort *Vitis Vinifera* of uit een kruising van deze soort met andere soorten van het geslacht *Vitis* zijn verkregen.

8. Beschrijving van het (de) verband(en)

Situering

Vlaanderen bevindt zich aan de noordelijke grens van het gebied waar aan wijnbouw kan worden gedaan. Er heerst een koel klimaat met heel frisse nachten hetgeen bevorderlijk is voor de wijnbouw. Door de nabijheid van de Noordzee zijn de winters zachter en vermijdt men te lage temperaturen die nefast zouden zijn voor de druivelaar. De noordelijke ligging leidt tevens tot meer lichturen tijdens de rijpingsperiode dan in de zuidse wijnbouwgebieden en verzekert ook een voldoende hoeveelheid aan zuren.

Gegevens van het product

De Vlaamse landwijnen worden meestal gekenmerkt door een grote frisheid. De witte wijnen bevatten een mooie "natuurlijke" aciditeit en hebben bovendien een laag alcoholgehalte, een lichte smaakstructuur en aroma's vol finesse.

De rode wijnen zijn fruitig en vol finesse met weinig tannines en een laag alcoholgehalte.

Causaal verband

Het koele klimaat (de lagere temperatuur en de lagere intensiteit van de zon) leidt tot frisse wijnen met een laag alcoholgehalte.

- De frisheid van de Vlaamse landwijnen is vooral te danken aan de eerder koele nachten in het najaar. Door deze koudere temperaturen gaan de in de druiven aanwezige zuren minder afbreken. De processen die zich in de plant afspelen worden vertraagd door de lagere temperatuur. Ook zijn er hierdoor minder tannines aanwezig in de wijn.
- De lage intensiteit van de zon geeft de Vlaamse landwijnen een fruitig en fris aroma met een fijne structuur.
- Het koele klimaat zorgt voor druiven met een laag suikergehalte en dus ook voor frisse wijnen met een laag alcoholgehalte.

9. Aanvullende voorwaarden

De te beschermen naam als beschermde geografische aanduiding "Vlaamse landwijn" kan eventueel gevolgd worden door de naam van een geografische

eenheid zoals bijvoorbeeld: de kuststreek, de Westhoek, Brugge en Ommeland; de Leiestreek; het Meetjesland; Vlaamse Ardennen; Schelde- en Denderstreek; het Waasland; Pajottenland en Zennevallei; Dijlevallei; Antwerpen en de Antwerpse Kempen; de Limburgse Kempen; Mijnstreek; het Maasland; Voerstreek; Oost-Brabantse Heuvelstreek; Zuid-Limburgse Fruitstreek.

De verwerking van de druiven tot druivenmost en van de druivenmost tot wijn geschiedt binnen het geografisch gebied waar de druiven zijn geoogst, hetzij, na uitdrukkelijke voorafgaandelijke toestemming van de Erkenningscommissie, in de onmiddellijke nabijheid van het geografisch gebied.

10. De naam en het adres van de autoriteiten of organen die verifiëren of de bepalingen van het productdossier worden nageleefd, alsmede hun specifieke taken:

De Vlaamse Overheid is bevoegd voor het toekennen van oorsprongsbenaming aan wijn. Agentschap Landbouw en Zeevisserij Vlaamse Overheid Koning Albert II-laan 15 bus 40 1210-Brussel Tel 02 214 48 48; wijn@lv.vlaanderen.be

De controle op de bepalingen van het productdossier wordt uitgevoerd door de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand & Energie: Algemene Directie Controle en Bemiddeling Koning Albert II-laan 16 (NG III) 1000-Brussel E-mail: eco.inspec.cdc@economie.fgov.be

Belanghebbende partijen:

VZW Belgische Wijnbouwers Hondelee 44 9052 Zwijnaarde
info@belgischewijnbouwers.be

Vinum & Spiritus Belgium Livornostraat 13, bus 5 1060 Brussel +32 2 537 00 51
info@vinumetspiritus.be

LINK NAAR HET PRODUCTDOSSIER

<https://lv.vlaanderen.be/landbouwbeleid/kwaliteitssystemen/beschermde-oorsprongsbenamingen-bob-en-beschermde-geografische>